

Darmspoelen bij kinderen

Boven de 3 jaar

Uw kind heeft obstipatie (verstopping), hardnekkig ontlastingsverlies of beiden. Als onderdeel van het behandelplan heeft de kinderarts of de gespecialiseerd verpleegkundige voorgesteld dat uw kind start met darmspoelen. Hieronder leest u meer over wat darmspoelen is en hoe het darmspoelen in zijn werk gaat.

Op de polikliniek geeft de gespecialiseerd verpleegkundige uitleg over het spoelsysteem en oefent zij het darmspoelen met u en uw kind met een oefenmodel. Er zijn diverse soorten darmspoelsystemen, de gespecialiseerd verpleegkundige laat deze zien tijdens de afspraak en kijkt samen met u welke meest passend is voor u en uw kind. Tijdens deze afspraak ontvangt u ook een pakket met informatie (DVD, folder). De verpleegkundige neemt contact voor u op met een verpleegkundige van het darmspoelsysteem. Zij maakt in overleg met u een afspraak en komt bij u thuis om te helpen bij het darmspoelen en tips te geven. Tevens worden de benodigde materialen besteld en bij u thuis afgeleverd.

Wat is darmspoelen?

Darmspoelen is een manier om een andere wijze ontlasting te produceren. Het verschil met laxeren is dat laxeren de normale stoelgang op gang brengt. Bij darmspoelen wordt de darm regelmatig en op een zelfgekozen, vast tijdstip geledigd.

Er zijn verschillende redenen om te gaan darmspoelen:

- Laxeren helpt onvoldoende;
- Er blijft een hardnekkige prop in de darmen zitten;
- Er zou langdurig gebruik van klysma's nodig zijn;
- Lichamelijke afwijkingen zoals dwarslaesie, anusatresie, spina bifida, ziekte van Hirschsprung;
- Er is langdurig onvrijwillig ontlastingsverlies, wat sociaal zeer belastend is geworden.

Hoe tevreden bent u over uw specialist of ziekenhuis? Geef uw mening op [ZorgkaartNederland.nl](https://www.zorgkaartnederland.nl)

De informatie in deze folder is van algemene aard en is bedoeld om u een beeld te geven van de zorg en voorlichting die u kunt verwachten. In uw situatie kunnen andere adviezen of procedures van toepassing zijn. Deze folder is dan ook slechts een aanvulling op de specifieke (mondelinge) voorlichting van uw specialist of behandelaar.

Hoe gaat darmspoelen in zijn werk?

Tijdens het darmspoelen wordt water ingebracht in het laatste deel van de dikke darm. Hierdoor ontstaat een gevoel van 'overvulling', waardoor persdrang ontstaat.

Waar?

Darmspoelen kan gewoon op het toilet plaatsvinden, met aan de wand een mogelijkheid/haakje om het reservoir te bevestigen. De totale duur is 30 tot 45 minuten.

Hoe vaak?

In het begin dient het darmspoelen dagelijks te gebeuren, later kan dit eventueel worden afgebouwd in overleg met uw behandelend kinderarts of gespecialiseerd verpleegkundige.

Vast tijdstip

Het spoelen dient op een vast tijdstip te gebeuren. Daarbij is het belangrijk dat er één uur tussen *eten* en *darmspoelen* zit (als de darmen binnen een uur na het eten gespoeld worden, kan uw kind zich namelijk minder goed gaan voelen).

Het beste moment is 's morgens vroeg, maar vaak is dat binnen een gezin een lastig tijdstip. Vlak voor het slapen is ook geen goed moment, aangezien uw kind na het spoelen nog actief moet blijven om mogelijk nog meer ontlasting te produceren.

Kies, in overleg met de gespecialiseerd verpleegkundige, een rustig moment om te spoelen. Spoelen neemt enige tijd in beslag, het is handig als uw kind tijdens het spoelen iets leuks te doen heeft (boekje lezen, muziekje luisteren). Gebruik een voetenkrukje voor een optimale toilethouding.

Werkwijze

- pak alle benodigdheden;
- Vul de hele waterzak met water uit de kraan, de temperatuur moet ongeveer 37 graden zijn;
- Draai de slang op de waterzak;
- Maak de verpakking van de katheter aan de bovenkant open;
- Draai eerst de slang op de katheter en plak hem dan met de sticker ergens vast;
- Draai de knop van de pomp naar het symbool van het druppeltje water en duw 2 of 3 keer op de pomp. Er loopt nu een beetje water in de verpakking;
- Als het zakje gevuld is, kunt u de knop op het ballonsysteem zetten, dan stopt het water. Hierna 30 seconden wachten zodat de katheter glad is en makkelijk is in te brengen;
- Ga op de wc zitten, draai de knop naar het ballonsysteem;
- Breng de katheter in het poepgaatje;
- Pomp voorzichtig de ballon op, zo blijft de katheter op zijn plaats;
- Draai de knop naar het symbool van het druppeltje water en ga voorzichtig pompen. Het water uit de waterzak loopt nu de darmen in;
- Als er voldoende water in de darmen is gepompt, draai de knop tegen de klok in op het luchtsymbool. De katheter loopt leeg en glijdt vanzelf uit het poepgaatje;

- Nu is het wachten op de poep die vanzelf gaat komen. Probeer iedere 5 minuten even een paar keer mee te persen of te hoesten;
- Probeer ondertussen iets leuks te doen, zoals lezen, puzzelen of een computerspelletje;
- Blijf lang genoeg op het toilet zitten, dit kan 10-20 minuten duren voordat alle poep eruit is, bij sommige kinderen langer;
- Draai de knop naar het oranje driehoekje, draai de katheter los en gooi het weg. Als er nog water in de zak zit, kan dit ook worden weggegooid;
- Alles kan worden opgeruimd.

Problemen oplossen

- Uw kind heeft buikkrampen. Let goed op de juiste temperatuur van het spoelwater. Ook een ontlastingsprop kan krampen veroorzaken.
- Het water wil niet inlopen. Er kan een klein keuteltje voor de conus zitten. Vraag uw kind deze eruit te persen. Ook kan het reservoir te laag hangen. Of uw kind zit niet in een goede toilethouding door bijvoorbeeld geen voetenkrukje te gebruiken.
- Er zit een beetje bloed bij de ontlasting. Dit kan wijzen op een kloofje (fissuurtje) bij de anus, of op een aambeï. Dit komt vaker voor bij kinderen met obstipatie. Is dit het geval, vet de conus dan extra in.
- De ontlasting is erg hard. Neem contact op met de gespecialiseerd verpleegkundige om het 'oraal laxeren' te bespreken.
- De ontlasting is erg dun, diarree. Als het stinkt, maar uw kind is niet ziek, kunt u gewoon doorgaan met spoelen. Heeft uw kind koorts en spuugt het, dan heeft het waarschijnlijk een infectie.
U kunt dan stoppen met spoelen en weer beginnen als de klachten over zijn.

Heeft u vragen?

Als u vragen heeft dan kunt u tijdens kantooruren bellen met de polikliniek kindergeneeskunde, via het telefoonnummer (040) 888 82 70 of via een e-consult in MijnMMC uw vraag stellen.